

Rabbi Jay & Ilana
Kelman

Rabbi Dr. Benny Lau

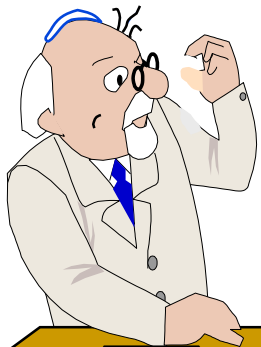
Rabbi Adam Mintz

The Narrative of Sefer Tehillim According to the Contextual Interpretation

Online syllabus of 30 lectures

Lecture #18

- Structure & Story of Mizmorim 95-100
- Place of 95-100 in Book IV & in Sefer Tehillim
- Mizmorim 95-100 & Kabbalat Shabbat
- A turning point of Sefer Tehillim – philosophical considerations!

The Book of Psalms
Interpretation &
Teachings

www.tehillim.org.il

Beni Gesundheit

Beni.gesundheit@tehillim.org.il

Ariye Bar Tov, Susan Suna, Audrey Samuels

95-
100

Introductory Note: Mizmorim 92-93, 95-99 (100) in Kabbalat Shabbat

א. המקורות של קבלת שבת בתלמוד

שבת קי"ט ע"א: "רבי חנינא מיעטף וקאי אפניא דמעלי שבתא אמר בואו ונצא לקראת שבת המלכה רבי ינאי לביש מאניה מעלי שבת ואמר **בואי כלה בואי כלה**"

בבא קמא ל"ב ע"א-ע"ב: ... בערב שבת מאי ברשות איכא כדרבי חנינא דאמר רבי חנינא בואו ונצא לקראת כלה מלכתא ואמרי לה לקראת שבת כלה מלכתא רבי ינאי מתעטף וקאי ואמר **בואי כלה בואי כלה** רש"י: "בואי ונצא – כאדם המקבל פני המלך"

"קבלת שבת" כפירוש הגמרא שבתא קבלת פני מלכות, לקראת שבת כלה, בואי כלה בואי כלה לבש

ב. המבנה של קבלת שבת והשיר "לכה דודי"

צ"ה	95
צ"ח	98
צ"ט	99
כ"ט	29
צ"ו	96
צ"ז	97

ששה ימי חול שבת
מזמורים

תהלים צ"ה, ג: כי א-ל גדול ה' ומלך גדול על כל א-להים

תהלים צ"ח, ו: בחצצרות וקול שופר הריעו לפני המלך ה':

תהלים צ"ו, י: אמרו בגוים ה' מלך אף תכון תבל כל תמוט

תהלים צא, ד: ה' מלך ירגזו עמים ישב כרובים תנוט הארץ... ועז מלך משפט אהב

תהלים צ"ז, א: ה' מלך תגל הארץ ישמחו איים רבים:

תהלים כ"ט, י: ה' למבול ישב וישב ה' מלך לעולם: ה' עז לעמו יתן ה' יברך את עמו בשלום:

לכה דודי

- שבת בהר סיני, בירושלים
- עם ישראל יוצא מהגלות, מתחדש בארץ ישראל, העמים מצטרפים
- ← קבלת השבת

"לכה דודי" קבלת שבת

לכה דודי לקראת כלה. פני שבת נקבלה:

שמו וזכור בדבור אחד. השמיענו אל המיחד. ה' אחד ושמו אחד. לשם ולתפארת ולתהלה לקראת שבת לכו ונלכה. כי היא מקור הברכה. מראש מקדם נסוכה. סוף מעשה במחשבה תחלה מקדש מלך עיר מלוכה. קומי צאי מתוך ההפקה. רב לך שבת בעמק הבקא. והוא יחמול עליך חמלה התנערי מעפר קומי. לבשי בגדי תפארתך עמי. על יד בן ישי בית הלחמי. קרבה אל נפשי גאלה בואי בשלום עטרת בעלה. גם בשמחה ובצלה. תוד אמוני עם סגלה. בואי כלה. בואי כלה

צ"ב 92

צ"ג 93

יום שבת מלכות ה'

תהלים צ"ב, א: מזמור שיר ליום השבת:

תהלים צ"ג, א: ה' מלך גאות לבש לבש ה' עז התאזר אף תכון תבל כל תמוט

Introductory note

Tehillim ↔ Siddur
Kabbalat Shabbat

Introductory Note: Mizmorim 92-93, 95-99 (100) in Kabbalat Shabbat

A. Sources for Kabbalat Shabbat in the Talmud

Shabbat 119a: Rabbi Hanina robed himself and stood at sunset of Shabbat eve and exclaimed, “Come and we will go out to greet Shabbat the queen”. Rabbi Yannai donned his robes on Shabbat eve and exclaimed, “Come O bride, come O Bride!”

Baba Kama 32a/b: on Shabbat eve ...for Rabbi Hanina used to say: Come, let us go out to greet the bride, the queen. Some [explicitly] read ...to greet Shabbat, the bride, the queen. Rabbi Yannai, [however] while dressed in his Shabbat attire used to remain standing and say, “Come O bride, come O Bride!”

Rashi: Come let us go out – like someone who is coming to greet the presence of the King

The key words are:
Shabbat
meeting the king
greeting the Shabbat bride
come bride/wore

”קבלת שבת” כפירוש הגמרא
 שבתא קבלת פני מלכות,
 לקראת שבת כלה,
 בואי כלה בואי כלה
 לבש

B. Structure of Kabbalat Shabbat and Lecha Dodi

6 days of the week, 6 mizmorim	<p>תהלים צ"ה, ג: כי א-ל גדול ה' ומלך גדול על כל א-להים</p> <p>תהלים צ"ח, ו: בחצרות וקול שופר הריעו לפני המלך ה':</p> <p>תהלים צ"ד: ה' מלך ירגזו עמים ישב כרובים תנוט הארץ...ועז מלך משפט אהב</p> <p>תהלים כ"ט, י: ה' למבול ישב וישב ה' מלך לעולם: ה' עז לעמו יתן ה' יברך את עמו בשלום:</p>
Kabbalat Shabbat “Lecha Dodi”	<p>לכה דודי לקראת כלה. פני שבת נקבלה:</p> <p>שמור וזכור בדבור אחד. השמיענו אל המיחד. ה' אחד ושמו אחד. לשם ולתפארת ולתהלה</p> <p>לקראת שבת לכו ונלכה. כי היא מקור הברכה. מראש מקדם נסוכה. סוף מעשה במחשבה תחלה</p> <p>מקדש מלך עיר מלוכה. קומי צאי מתוך ההפכה. רב לך שבת בעמק הבכא. והוא יחמול עליך חמלה</p> <p>התנערי מעפר קומי. לבשי בגדי תפארתך עמי. על יד בן ישי בית הלחמי. קרבה אל נפשי גאלה</p> <p>בואי בשלום עטרת בעלה. גם בשמחה ובצלה. תודך אמוני עם סגלה. בואי כלה. בואי כלה</p>
Shabbat God's Kingdom	<p>תהלים צ"ב, א: מזמור שיר ליום השבת:</p> <p>תהלים צ"ג, א: ה' מלך גאות לבש לבש ה' עז התאזר אף תכון תבל כל תמוט</p>

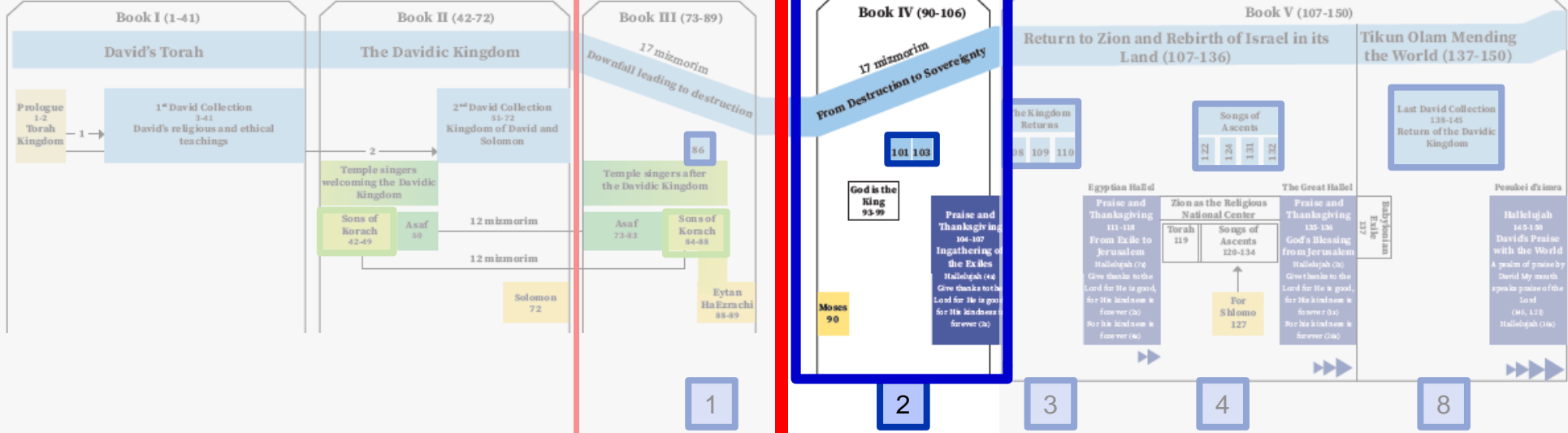

Introductory note

Tehillim ↔ Siddur
 Kabbalat Shabbat

משה Moshe

1

2

3

4

8

Concluding verses

Blessed be the Lord
God of Israel
from eternity to eternity
Amen and Amen
41, 14

Blessed be the Lord
God,
God of Israel
Who alone does wonders
And blessed is His glorious name
forever
And let the whole earth be filled with His glory
Amen and Amen
72, 18-20

Blessed be the Lord
forever
Amen and Amen
89, 53

Blessed be the Lord
The God of Israel
For eternity to eternity
And let all the people say:
Amen
Hallelujah
106, 48

Blessed be the Lord
From Zion
Who dwells in
Jerusalem
Hallelujah
135, 21

Let all who breathe
Praise the Lord
Hallelujah
150, 6

כל העֲשֵׂה
תִּהְיֶה
הַלְלוּ יְיָ
קִיָּה

בְּרוּךְ ה' / מְעִיֵן / שָׁכֵן / יְרוּשָׁלַם / הַלְלוּ יְיָ / קִיָּה כִּי־

בְּרוּךְ ה' / אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל / מִן הָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם / וְאָמַר כָּל הָעָם / אָמֵן / הַלְלוּ יְיָ / קִיָּה מִיָּה

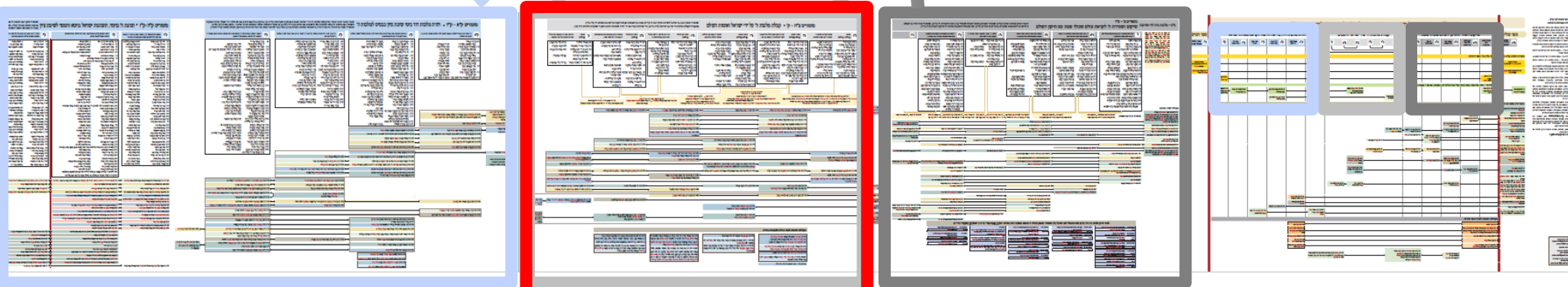
בְּרוּךְ ה' / לְעוֹלָם / אָמֵן וְאָמֵן / סִיֵּן, נִיָּן

בְּרוּךְ ה' / אֱלֹהִים / אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל / עֲשֵׂה נִפְלְאוֹת לְבָדוֹ: / וּבְרוּךְ שֵׁם כְּבוֹדוֹ / יְיָ עוֹלָם / וְיִקְרָא כְבוֹדוֹ אֶת כָּל הָאָרֶץ / אָמֵן וְאָמֵן: / כָּלוּ תַפְלוֹת דָּוִד בֶּן יִשׁוּ: / עֵיב, יִיח-כ

בְּרוּךְ ה' / אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל / מִן הָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם / אָמֵן וְאָמֵן: / סִיָּה, יִד

הַחֲתוּמֹת

Structure & Message of Book IV (90-106 [-107]) → online poster

101-106/107
Return of David & Yisrael, Nature, History, Return from the Exile

100-95
Yisrael & Nations – Hashem's Kingdom

94-90
Moshe & Torah – Hashem's Kingdom

סקירה כללית: המבנה והמוסרים של הספר הרביעי: שיקום מחורבן וגלות (פ"ט) לקראת קיבוץ גלויות ושיבת ציון (ק"ז)

Lecture #20

Lecture #19

Lecture #18

Lecture #17

Lecture #16

צ"ה, א:
לכו נרננה
לה' נריעה
לצור ישענו:

צ"א, טו:
קראני
ואענהו

פ"ט, כז:
הוא **קראני**
אבי אתה אלי
וצור ישועתי:

95:1: rock of my deliverance

91, 15: when he calls me

89, 27: he shall call me... rock of my deliverance

Mizmor 95

1 Come, let us sing for joy to the Lord; let us make a joyful sound to the Rock of our salvation. 2 Let us greet His presence with thanksgiving; let us cry out to Him joyfully with song. 3 For the Lord is a great God and a great King over all gods. 4 In Whose hand are the depths of the earth, and the peaks of the mountains are His. 5 For the sea is His, He made it, and His hands formed the dry land. 6 Come, let us prostrate ourselves and bow down; let us kneel before the Lord, our Maker. 7 For He is our God, and we are the people of His flock and the sheep under His hand,

even today, if you would only hearken to His voice.

8 Do not harden your heart as [in] Meriva, as [on] the day of Masa in the desert. 9 When your fathers tested Me; they tried Me, even though they had seen My deeds. 10 Forty years I quarreled with that generation, and I said, "They are a people of erring hearts and they did not know My ways." 11 For which reason I swore in My wrath, "They will not enter My resting place!"

Call to thank God as the Creator of the world and shepherd of Israel

קריאה להודות לה' כבורא עולם וכרועה ישראל

Rebuke to Israel to listed to God

תוכחה לישראל לשמוע בקול ה'

מזמור צ"ה

א	לְכוּ נִרְנְנָה לַיהוָה	נְרִיעָה לְצוּר יִשְׁעֵנוּ:
ב	נִקְדָּמָה פָּנֵינוּ בַתּוֹדָה	בְּזִמְרוֹת נְרִיעֵ לּוֹ:
ג	כִּי אֵל גָּדוֹל ה'	וּמִלֵּךְ גָּדוֹל עַל כָּל אֱלֹהִים:
ד	אֲשֶׁר בְּיָדוֹ מַחְקְרֵי אֶרֶץ	וּתְזַעְפוֹת הַרִים לּוֹ:
ה	אֲשֶׁר לוֹ הַיָּם וְהוּא עָשָׂהוּ	וַיִּבְשֹׁת יַדָיו יַצְרוּ:
ו	בָּאוּ נִשְׁתַּחֲוֶה וְנִכְרַעַה	נִבְרָכָה לִפְנֵי ה' עֲשֵׂנוּ:
ז	כִּי הוּא אֱלֹהֵינוּ	וְאַנְחֵנוּ עִם מַרְעִיתוֹ וְצֹאן יְדוֹ
	הַיּוֹם אִם בְּקוֹלִי תִשְׁמָעוּ:	
ח	אֵל תִּקְשׁוּ לִבְבְּכֶם כַּמְרִיבָה	כִּיּוֹם מָסָה בַּמִּדְבָּר:
ט	אֲשֶׁר נִסּוּנִי אֲבוֹתֵיכֶם	בְּחִנּוּנֵי גַם רָאוּ פַעְלֵי:
י	אַרְבָּעִים שָׁנָה אָקוּט בְּדוֹר	וְאָמַר עִם תַּעֲיֵ לִבָּב הֵם
	וְהֵם לֹא יִדְעוּ דַרְכֵי:	
יא	אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי בְּאִפִּי	אִם יִבְאוּ אֶל מְנוּחָתִי:

1 A psalm of thanksgiving. Shout to the Lord, all the earth. 2 Serve the Lord with joy, come before Him with song.

3 Know that the Lord is God; He made us and we are His, people and the sheep of His flock. 4 Enter His gates with thanksgiving, [into] His courtyards with praise; give thanks to Him, bless His name. 5 For the Lord is good; His kindness eternal, and His faithfulness is for all generations.

All the earth worship God

Thanking God in the Temple

כל הארץ
עובדים את ה'

הודאה לה'
במקדש

א	מזמור לתודה	הריעו לה' כל הארץ:
ב	עבדו את ה' בשמחה	באו לפניו ברננה:
ג	דעו כי ה' הוא אלהים	הוא עשנו ולא וְלוֹ אֲנַחְנוּ
	עמו וצאן מרעיתו:	
ד	באו שעריו בתודה	חצרתיו בתהלה
	הודו לו ברכו שמו:	
ה	כי טוב ה' לעולם חסדו	ועד דר וְדר אמונתו:

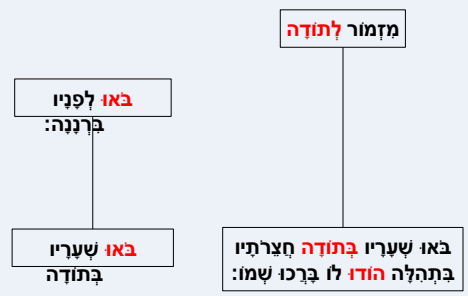
For all **N**ations?

For **A**m Yisrael only?

Similarity – Difference Tehillim 95-100?

מזמור ק'

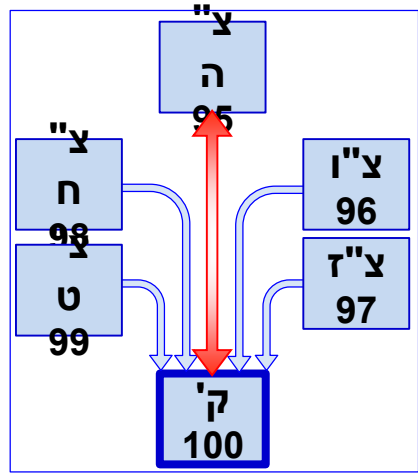
- א מזמור לתודה הריעו לה' כל הארץ: בני כל הארץ עובדים את ה'
- ב עבדו את ה' בשמחה באו לפניו ברננה:
- ג דעו כי ה' הוא אלהים הוא עשנו ולא ולו אנחנו עמו וצאן מרעיתו:
- ד באו שעריו בתודה חצרתיו בתהלה הודו לו ברכו שמו:
- ה כי טוב ה' לעולם חסדו ועד דר ודר אמונתו:

קשרים עם ספרים אחרים

עזרא ד'. ב: ויגשו אל זרובבל ואל ראשי האבות ויאמרו להם נבנה עמכם כי ככם תהלים ק' ג: דעו כי ה' הוא אלהים הוא נדרוש לאלהיכם ולא ולו אנחנו זבחים מימי אסר חדן מלך אשר המעלה אתנו פה עשנו ולא ולו אנחנו עמו וצאן מרעיתו:

סמיכות המזמור בספר תהלים

מ"ז. ב: כל העמים תקעו — ס"ו. א: למנצח שיר מזמור — צ"ח. ד: הריעו לה' כל הארץ — ק'. א: מזמור לתודה כף הריעו לאלהים בקול רנה: פצחו ורננו זמרו: הריעו לה' כל הארץ: ע"ט. יב: ואנחנו עמך וצאן מרעיתך ק'. ג-ה: ... ולו אנחנו עמו וצאן מרעיתו: באו שעריו בתודה חצרתיו נודה לך לעולם לדר ודר נספר תהלתך: בתהלה הודו לו ברכו שמו: כי טוב ה' לעולם חסדו ועד דר ודר אמונתו: צ"ב. ב-ג. ה. יד: טוב להדות לה' ולזמר לשמך עליין: ק'. א-ב. ד. ה: מזמור לתודה... עבדו את ה' להגיד בבקר חסדך ואמונתך בלילות... בשמחה באו לפניו ברננה... באו שעריו בתודה כי שמחתני ה' בפעלך במעשי ידך ארנן: שתולים בבית ה' בחצרות אלהינו יפריחו: חצרתיו בתהלה הודו לו ברכו שמו: כי טוב ה' לעולם חסדו ועד דר ודר אמונתו: צ"ח. ד: הריעו לה' כל הארץ — ק'. א-ה: מזמור לתודה הריעו לה' נריעה לצור ישענו: צ"ו. ח: ... ובאו לחצרותי: בשמחה באו לפניו ברננה: עבדו את ה' נקדמה פניו בתודה דעו כי ה' הוא אלהים הוא עשנו ולא אנחנו עמו וצאן מרעיתו: באו שעריו בתודה צ"ט. ג: יודו שמך גדול ונורא: חצרתיו בתהלה הודו לו ברכו שמו: כי טוב ה' לעולם חסדו ועד דר ודר אמונתו: צ"ו. ב: שירו לה' ברכו שמו: צ"ח. ג: זכר חסדו ואמונתו לבית ישראל ועד דר ודר אמונתו: הים והוא עשהו ויבשת ידיו יצרו: באו נשתחוה ונכרעה נברכה לפני ה' עשנו: כי הוא א-להינו ואנחנו עם מרעיתו וצאן ידו

ב'. יא: עבדו את ה' ביראה וגילו ברעדה: ק'. ב: עבדו את ה' בשמחה באו לפניו ברננה:

תיקון העולם על פי מלכות ה' בידי ישראל והעמים

פתיחה
 (א-להים)
 (א-להינו) -

תהלים צ"ה: (א) לכו **נרננה** לה' **נריעה** לצור ישענו: (ב) נקדמה פנינו **בתודה** בזמרות נריע לו: (ג) כי **א-ל גדול** ה' ומלך גדול **על כל אלהים**: (ד) אשר בידו מחקרי ארץ ותועפות הרים לו: (ה) אשר לו הגם והוא **עשהו** ויבשת ידיו יצרו: (ו) באו נשתחוה ונכרעה נברכה לפני ה' **עשנו**: (ז) **כי הוא א-להינו ואנחנו עם מרעיתו** וצאן ידו היום אם בקלו תשמעו: (ח) אל תקשו לבבכם כמריבה כיום משה במדבר: (ט) אשר נסונו אבותיכם בחנוני גם ראו פעלי: (י) ארבעים שנה אקוט בדור ואמר עם תעי לבב הם והם לא **ידעו** דרכי: (יא) אשר נשבעתי באפי אם יבאון אל מנוחתי:

מזמורי עם ישראל
 (א-להינו)

מזמורי העמים
 (אלהים-אלילים)

תהלים צ"ח: (א) מזמור **שירו לה'** שיר חדש כי נפלאות עשה הושיעה לו מינו וזרוע קדשו: (ב) הודיע ה' **ישועתו** לעיני הגוים גלה צדקתו: (ג) זכר חסדו ואמונתו לבית ישראל ראו כל אפסי ארץ את ישועת **א-להינו**: (ד) הריעו לה' כל הארץ פצחו ורננו וזמרו: (ה) זמרו לה' בכנור בכנור וקול זמרה: (ו) בחצצרות וקול שופר הריעו לפני המלך ה': (ז) **ירעם הגם ומלאו תבל** וישבי בה: (ח) נהרות מנחמו כף יחד הרים **ורננו**: (ט) לפני ה' **כי בא לשפט הארץ ישפט תבל בצדק ועמים במישרים**:

תהלים צ"ט: (א) ה' **מלך** ירגזו עמים ישב כרובים תנוט הארץ: (ב) ה' בציון גדול ורם הוא על כל העמים: (ג) יודו שמך גדול ונורא קדוש הוא: (ד) ועז מלך **משפט** אהב אתה כוננת מישרים משפט וצדקה בייעלב אתה עשית: (ה) רוממו ה' **א-להינו והשתחוו להדם** רגליו קדוש הוא: (ו) משה ואהרן בכהניו ושמואל בקראי שמו קראים אל ה' והוא יענם: (ז) בעמוד ענן **ידבר אליהם** שמרו עדתיו וחק נתן למו: (ח) ה' **א-להינו אתה עניתם אל נשא היית להם** ונקם על עלילותם: (ט) רוממו ה' **א-להינו והשתחוו להר קדשו** כי קדוש ה' **א-להינו**:

תהלים צ"ו: (א) **שירו לה'** שיר חדש שירו לה' **ברכו שמו** בשרו מיום ליום **ישועתו**: (ג) ספרו בגוים כבודו בכל העמים נפלאותיו: (ד) כי גדול ה' ומהלל מאד נורא הוא **על כל אלהים**: (ה) כי כל **אלהי העמים אלילים** וה' שמים עשה: (ו) הוד והודר לפניו עז ותפארת במקדשו: (ז) הבו לה' משפחות עמים הבו לה' **כבוד ועז**: (ח) הבו לה' כבוד שמו שאו מנחה **ובאו לחצרותיו**: (ט) השתחוו לה' בהדרת קדש חילו מפניו כל הארץ: (י) אמרו בגוים ה' מלך אף תכון תבל כל תמוט ידיו עמים במישרים: (יא) **ישמחו השמים ותגל הארץ ירעם הגם ומלאו**: (יב) יעלו שדי וכל אשר בו אז **ורננו** כל עצי יער: (יג) לפני ה' **כי בא לשפט הארץ ישפט תבל בצדק ועמים באמונתו**:

תהלים צ"ז: (א) ה' **מלך** תגל הארץ ישמחו איים רבים: (ב) **ענו וערפל** סביביו צדק ומשפט מכון כסאו: (ג) אש לפניו תלך ותלהט סביב רגליו: (ד) האירו ברקיו תבל ראתה ותחל הארץ: (ה) הרים פזונו נמסו מלפני ה' מלפני אדון כל הארץ: (ו) הגידו השמים צדקו וראו כל העמים כבודו: (ז) יבשו כל עבדי פסל המתהללים **באלילים השתחוו לו כל אלהים**: (ח) שמעה ותשמח ציון ותגלנה בנות יהודה למען משפטיך ה': (ט) כי אתה ה' עליון על כל הארץ מאד נעלית **על כל אלהים**: (י) אהבי ה' שגאו רע שמר נפשות חסידיו מיז רשעים יצילם: (יא) אור ירע לצדיק ולישרי לב שמחה: (יב) שמחו צדיקים בה' והודו לזכר **קדשו**:

א. תהלים צ"ה-ק'
 יחידה ספרותית ודתית

תהלים ק': (א) **מזמור לתודה** הריעו לה' כל הארץ: (ב) **עבדו את ה'** בשמחה באו לפניו **ברננה**: (ג) **דעו** כי ה' הוא **א-להים** הוא **עשנו** **ולא** **ולו אנחנו עמו וצאן מרעיתו**: (ד) **באו** שערי **בתודה** **הצרתיו** בתהלה הודו לו **ברכו שמו**: (ה) כי טוב ה' לעולם חסדו ועד דר ודר אמונתו:

חתימה
 (א-להים)

תהלים ק': (א) **מִזְמוֹר לְתוֹדָה הָרִיעוּ לַה' כָּל הָאָרֶץ**: (ב) עֲבֹדוּ אֶת ה' בְּשִׂמְחָה בְּאוֹר לִפְנֵי בְרִנָּה: (ג) **דַּעוּ כִּי ה' הוּא אֱלֹהִים הוּא עֲשֵׂנוּ <וּלֹא> וְלוֹ אֲנַחְנוּ עַמּוֹ וְצֹאן מִרְעִיתוֹ**: (ד) **בְּאוֹר** שְׁעָרָיו **בְּתוֹדָה חֲצֵרְתָּיו** בְּתִהְלֵה הַיּוֹדוּ לוֹ **בְּרַכּוּ שְׁמוֹ**: (ה) כִּי טוֹב ה' לְעוֹלָם חֶסֶדוֹ וְעַד דָּר וָדָר אֱמוּנָתוֹ:

For all **N**ations?

For **A**m Yisrael only?

ישעיהו נ"ו, ז: וְהִבִּיאֹתִים אֶל הַר קָדְשִׁי וְשִׁמְחֹתִים בְּבֵית תְּפִלָּתִי עוֹלֵתֵיהֶם וְזִבְחֵיהֶם לְרִצּוֹן עַל מִזְבְּחִי כִּי **בֵּיתִי בֵּית תְּפִלָּה יִקְרָא לְכָל הָעַמִּים**:

My House shall be called a house of prayer for all peoples.

זכריה ב', יד-טו: רְנִי וְשִׁמְחִי בֵּת צִיּוֹן כִּי הִנְנִי בָּא וְשִׁכְנֹתִי בְּתוֹכָךְ נְאֻם ה': **וְנִלְווּ גוֹיִם רַבִּים אֶל ה' בַּיּוֹם הַהוּא וְהָיוּ לִי לְעָם וְשִׁכְנֹתִי בְּתוֹכָךְ וַיְדַעַת כִּי ה' צְבָאוֹת שְׁלַחְנִי אֵלֶיךָ:**

In that day many nations will attach themselves to the LORD and they will become my people,

תהלים מ"ז, ט-י: מֶלֶךְ אֱלֹהִים עַל גּוֹיִם אֱלֹהִים יֵשֵׁב עַל כִּסֵּא קִדְשׁוֹ: **נְדִיבֵי עַמִּים נֶאֱסָפוּ עִם אֱלֹהֵי אַבְרָהָם** כִּי לֹאֱלֹהִים מִגְּנִי אֶרֶץ מֵאֵד נִעְלָה:
The great of the peoples are gathered together, the people of Abraham's God

Synagoga and Ecclesia in Our Time

קרי וכתוב LXX תרגום

Synagoga and Ecclesia in Our Time

פתיחה
א-להים
א-להינו -

תהלים צ"ה: (א) לכו נרננה לה' נריעה לצור ישענו: (ב) נקדמה פניו בתודה בזמרות נריע לו: (ג) כי א-ל גדול ה' ומלך גדול על כל אלהים: (ד) אשר גידו מחקרי ארץ ותועבות הרים לו: (ה) אשר לו הים והוא עשהו ונפשת ידיו יצרו: (ו) באו נשתחוה ונכרעה נכרעה לפני ה' עשנו: (ז) כי הוא א-להינו ואנחנו עם מרעיתו וצאן ידו היום אם בקלו תשמעו: (ח) אל תקשו לבבכם כמריבה כיום משה במדבר: (ט) אשר נסוני אבותיכם בהנוני גם ראו פעלי: (י) ארבעים שנה אקוט בדור ואמר עם תעי לבב הם והם לא ידעו דרכי: (יא) אשר נשבעתי באפי אם יבאון אל מנוחתי:

מזמורי עם ישראל
(א-להינו)

מזמורי העמים
(אלהים-אלילים)

תהלים צ"ח: (א) מזמור שירו לה' שיר חדש כי נפלאות עשה הושיעה לו מינו ורוע קדשו: (ב) הודיע ה' שועתו לעיני הגוים גלה צדקתו: (ג) זכר חסדו ואמונתו לבית ישראל ראו כל אפסי ארץ את ישועת א-להינו: (ד) הריעו לה' כל הארץ פצחו ורננו וזמרו: (ה) זמרו לה' בכבוד בכבוד וקול תמרה: (ו) פחצרות וקול שופר הריעו לפני המלך ה': (ז) ירעם הים ומלאו תבל וישבי בה: (ח) נהרות ימחאו כף יחד הרים ורננו: (ט) לפני ה' כי בא לשפט הארץ ישפט תבל בצדק ועמים במישרים:

תהלים צ"ט: (א) ה' מלך ירגזו עמים ישב כרובים תנוט הארץ: (ב) ה' בציון גדול ורם הוא על כל העמים: (ג) ידו שמה גדול ונורא קדוש הוא: (ד) ועז מלך משפט אהב אתה כוננת מישרים משפט וצדקה ביעקב אתה עשית: (ה) רוממו ה' א-להינו והשתחוה להדם רגליו קדוש הוא: (ו) משה ואהרן בכהנו ושמואל בקראי שמו קראים אל ה' והוא יענם: (ז) בעמוד ענן דבר אליהם שמרו עדתיו וחק נתן למו: (ח) ה' א-להינו אתה עניתם אל נשא היית להם ונקם על עלילותם: (ט) רוממו ה' א-להינו והשתחוה להר קדשו כי קדוש ה' א-להינו:

תהלים צ"ו: (א) שירו לה' שיר חדש שירו לה' כל הארץ: (ב) שירו לה' ברכו שמו בשרו מיום ליום שועתו: (ג) ספרו בגוים כבודו בכל העמים נפלאותיו: (ד) כי גדול ה' ומהלל מאד נורא הוא על כל אלהים: (ה) כי כל אלהי העמים אלילים וה' שמים עשה: (ו) הוד והדר לפניו עז ותפארת במקדשו: (ז) הבו לה' משפחות עמים הבו לה' כבוד ועז: (ח) הבו לה' כבוד שמו שאו מנוחה ובאו לתצרותינו: (ט) השתחוה לה' בהדרת קדש חילו מפניו במישרים: (יא) ישמחו השמים ותגל הארץ ירעם הים ומלאו: (יב) יעלזו שדי וכל אשר בו אז ורננו כל עצי יער: (יג) לפני ה' כי בא לשפט הארץ ישפט תבל בצדק ועמים באמונתו:

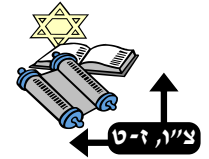
תהלים צ"ז: (א) ה' מלך תגל הארץ ישמחו איים רבים: (ב) ענו וערפל סביביו צדק ומשפט מכון פסאו: (ג) אש לפניו תלך ותלהט סביב צריו: (ד) האירו ברקיו תבל ראתה ותחל הארץ: (ה) הרים פדונג נמסו מלפני ה' מלפני אדון כל הארץ: (ו) הגידו השמים צדקו וראו כל העמים כבודו: (ז) יבשו כל עבדי פסל המתהללים באלילים השתחוה לו כל אלהים: (ח) שמעה ותשמח ציון ותגלנה בנות יהודה למען משפטך ה': (ט) כי אתה ה' עליון על כל הארץ מאד נעלית על כל אלהים: (י) אהבי ה' שנאו רע שמר נפשות חסידיו מיד רשעים יצילים: (יא) אור זרע לצדיק ולישרי לב שמחה: (יב) שמחו צדיקים בה' והודו לזכר קדשו:

תהלים כ"ט: (א) מזמור לדוד
הבו לה' בני אלילים
הבו לה' כבוד שמו השתחוה לה' בהדרת קדש:

(ג) קול ה' על המים אל הכבוד הרעים ה' על מים רבים:
(ד) קול ה' בפח קול ה' בהדר:
(ה) קול ה' שבר ארזים וישבר ה' את ארזי הלבנון:
(ו) וירקידם כמו עגל לבנון ושרין כמו בן ראמים:
(ז) קול ה' חצב להבות אש:
(ח) קול ה' יחיל מדבר יחיל ה' מדבר קדש:
(ט) קול ה' חולל אילות ויחשוף יערות ובהיכלו פלו אמר כבוד:
(י) ה' למבול ישב וישב ה' מלך לעולם:
(יא) ה' עז לעמו יתן ה' ברחף את עמו בשלום:

ב. קבלת שבת
(צ"ה-צ"ט, כ"ט)

מזמורים של קבלת שבת על פי הפרשנות ההקשרית

א. המקורות של קבלת שבת בתלמוד

שבת קי"ט ע"א: "רבי חנינא מיעטף וקאי אפניא דמעלי שבתא אמר בואו ונצא לקראת שבת המלכה רבי ינאי לביש מאניה מעלי שבת ואמר **בואי כלה בואי כלה**"

בבא קמא ל"ב ע"א-ע"ב: ... בערב שבת מאי ברשות איכא כדרבי חנינא דאמר רבי חנינא בואו ונצא לקראת כלה מלכתא ואמרי לה לקראת שבת כלה מלכתא רבי ינאי מתעטף וקאי ואמר **'בואי כלה בואי כלה'** רש"י: "בואי ונצא – כאדם המקבל פני המלך"

"קבלת שבת" כפירוש הגמרא שבתא קבלת פני מלכות, לקראת שבת כלה, בואי כלה בואי כלה לבש

ב. המבנה של קבלת שבת והשיר "לכה דודי"

תהלים צ"ה, ג: כי א-ל גדול ה' ומלך גדול על כל א-להים

תהלים צ"ו, י: אמרו בגוים ה' מלך אף תכון תבל כל תמוט

תהלים צ"ח, ו: בחצרות וקול שופר הריעו לפני המלך ה'

תהלים צ"ד, א: ה' מלך ירְגֹזוּ עַמִּים יֹשֵׁב כְּרֹבִים תְּנוּט הָאָרֶץ... וְעַז מֶלֶךְ מִשְׁפַּט אֱהָב

תהלים צ"ז, א: ה' מלך תגל הארץ ישמחו איים רבים:

תהלים כ"ט, י: ה' למבול יֹשֵׁב ויֹשֵׁב ה' מלך לעולם: ה' עז לעמו יתן ה' יברך את עמו בשלום:

ששה ימי חול ששה מזמורים

לכה דודי לקראת כלה. פני שבת נקבלה:

שָׁמֹר וזָכוֹר בְּדַבּוֹר אֶחָד. ה' אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד. הַשְּׁמִיעֵנוּ אֱלֹהֵי מִיָּחָד. לְשֵׁם וּלְתַפְאֵרֶת וּלְתִהְיֶה הַלְהָה לְקִרְיַת שָׁבֶת לָכֹו וּנְלַכְהָ. כִּי הִיא מְקוֹר הַבְּרָכָה. מֵרֹאשׁ מִקְדָּשׁ נְסוּכָה. סוּף מַעֲשֵׂה בְּמַחְשְׁבֵה תְחִלָּה מִקְדָּשׁ מְלֻכָה עִיר מְלוּכָה. קוֹמֵי צְאֵי מִתּוֹךְ הַהַפְכָה. רַב לָךְ שָׁבֶת בְּעַמְקֵ הַבְּקָא. וְהוּא יַחְמוֹל עֲלֶיךָ חֲמֵלָה הַתְנַעֲרֵי מֵעַפְרֵי קוֹמֵי. לְבָשִׁי בְּגָדֵי תַפְאֵרֶתְךָ עִמִּי. עַל יַד בֶּן יִשְׂרָאֵל הַלְחָמֵי. קָרְבָה אֶל נַפְשִׁי גְאֻלָּה בּוֹאֵי בְשָׁלוֹם עֲטַרְתְּ בְעֵלָה. גַּם בְּשִׂמְחָה וּבְצַהֲלָה. תוֹךְ אֲמוֹנֵי עִם סִגְלָה. בּוֹאֵי כְלָה. בּוֹאֵי כְלָה

"לכה דודי" קבלת שבת

יום שבת מלכות ה'

תהלים צ"ב, א: מזמור שיר ליום השבת:

תהלים צ"ג, א: ה' מלך גאות לבש לבש ה' עז התאזר אף תכון תבל כל תמוט

צ"ה	95	צ"ו	96
צ"ח	98	צ"ז	97
צ"ט	99	כ"ט	29

לכה דודי

- שבת בהר סיני, בירושלים
- עם ישראל יוצא מהגלות, מתחדש בארץ ישראל, העמים מצטרפים
- ← קבלת השבת

צ"ב 92

צ"ג 93

Mizmorim 92-93, 95-99 (100) in Kabbalat Shabbat

A. Sources for Kabbalat Shabbat in the Talmud and Rambam

Shabbat 119a: Rabbi Hanina robed himself and stood at sunset of Shabbat eve and exclaimed, “Come and we will go out to greet Shabbat the queen”. Rabbi Yannai donned his robes on Shabbat eve and exclaimed, “Come O bride, come O Bride!”

Baba Kama 32a/b: on Shabbat eve ...for Rabbi Hanina used to say: Come, let us go out to greet the bride, the queen. Some [explicitly] read ...to greet Shabbat, the bride, the queen. Rabbi Yannai, [however] while dressed in his Shabbat attire used to remain standing and say , “Come O bride, come O Bride!”

Rashi: Come let us go out – like someone who is coming to greet the presence of the King

The key words are:
Shabbat
meeting the king
greeting the Shabbat bride
come bride/wore

”קבלת שבת” כפירוש הגמרא
 שבתא קבלת פני מלכות,
 לקראת שבת כלה,
 בואי כלה בואי כלה
 לבש

B. Structure of Kabbalat Shabbat and Lecha Dodi

סידור התפילה Siddur

שחרית של חול

קי 100

"פסוקי דזמרא" רק של ימות חול

קבלת שבת

צ"ה 95

צ"ו 96
צ"ז 97

צ"ח 98
צ"ט 99

כ"ט 29

לכה דודי

- שבת בהר סיני, בירושלים
  - עם ישראל יוצא מהגלות, מתחדש בארץ ישראל, העמים מצטרפים
- ← קבלת השבת

סוף מעשה במחשבה תחלה

צ"ב: מה גדלו מעשיך ה' מאד עמקו מחשבותיך:

צ"ב 92

צ"ג 93

שחרית של חול

קי 100

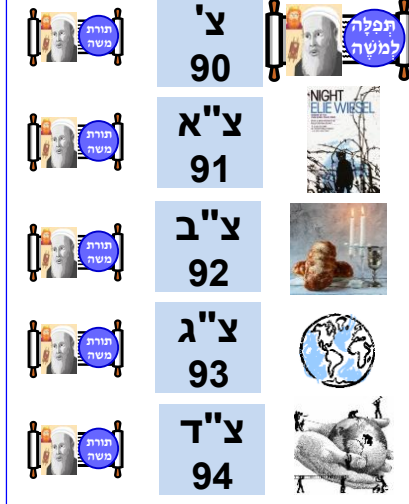

"פסוקי דזמרא" רק של ימות חול

ספר תהלים כספר Book of Tehillim as a Book

ספר רביעי Book IV

עם ישראל מתחזק ומשתקם בתורת משה - תיקון העולם - The Jewish people come back to the Torah of Moshe - rehabilitation of the world

עם ישראל מזמין את כל העמים לקבל עליהם מלכות ה' - The Jewish people invites all the nations to accept upon themselves God's kingship

פ"ט, י.טו: אתה מושל הוא זרעני וצדק ומשפט מוכן כסאך וצור ישועת:

צ"א, טו: זרעני ואענהו

צ"ב, ב-ג, ה: יד: טוב להדות לה' ולזמר לשמך עליון: להגיד בבקר חסדך ואמונתך בלילות... כי שמחתני ה' בפעלך במעשי ידך ארנן... ה' במצרות אלהינו יפריחו:

צ"ג, א-ב: ה' מלך גאות לבש... אף תפון תבל בל תמוט: נכון כסאך מאז מעולם אתה... משברי ים:

צ"ה, א-ב: לכנו נרננה לה' נריעה לצור ישענו:

צ"ו, א: אמרו בגוים ה' מלך אף תפון תבל בל תמוט ידיו עמים במישרים:

צ"ז, א-ב: ה' מלך תגל הארץ ישמחו איים רבים: ענן וערפל סביביו צדק ומשפט מוכן כסאך:

צ"ט, א: ה' מלך ירגזו עמים... משפט וצדקה ביעקב אתה עשית:

ק', א-ב, ד-ה: מזמור לתודה... עבדו את ה' בשמחה באו לפניו ברננה... באו שערי בתודה חצרותי בתהלה הודו לו ברכו שמו: כי טוב ה' לעולם חסדו ועד דר ודר אמונתו

קי 100

Summary

- Structure & Story of Mizmorim 95-100
- Place of 95-100 in Book IV & in Sefer Tehillim
- Mizmorim 95-100 & Kabbalat Shabbat
- A turning point of Sefer Tehillim –
philosophical considerations!

www.tehillim.org.il

Beni.gesundheit@tehillim.org.il

5 mizmorim/week acc/t plan of 929	# of lecture	Syllabus of 30 lectures (zoom, life, save on www.tehillim.org.il)
5	1	Contextual Interpretation of Tehillim; Prologue (1-2)
10	2	<u>The structure of Book I (1-41); Unit I (3-14) and 8 as its center</u>
15	3	Unit II (Mizmorim 15-24) and 19 as its center
20	4	Mizmor 18 and II Shmuel 22
25	5	Unit III (Mizmorim 25-34)
30	6	Unit IV (Mizmorim 35-41)
35	7	Mizmor 40 and its intertextuality
40	8	<u>Structure & Story of Books II-III</u>
45	9	Mizmor 47 and Context in 42-49
50	10	Mizmor 51
55	11	Mizmor 50 - prologue for 51 and Collection D2 (51-72)
60	12	Collection D2 and Mizmor 72
65	13	Asaf collections (50, 73-83) - Center of A2 (77-79)
70	14	A2 (73-83) & its intertextuality Mizmor 73
75	15	2nd Bnei Korach collection (84-88) and 89 at the end
80	16	<u>Structure & Story of Book IV - opening with Mizmor 90</u>
85	17	Mizmor 92
90	18	Mizmorim 95-100
95	19	Mizmor 102
100	20	Mizmorim 105-107 - transition from Book IV-V
105	21	<u>Structure & Story of Book V</u>
110	22	Mizmor 107 - structure & context
115	23	Mizmorim 111-112, comparison to Mizmorim 1-119
120	24	Egyptian Hallel (113-118) and the Great Hallel (135-136)
125	25	Mizmor 119 - structure and context
130	26	Mizmorim 120-134 Shirei Hamaalot: Structure & Story
135	27	Mizmor 137 and the last David collection (138-145)
140	28	Mizmor 145 and Pesukei deZimra (146-150)
145	29	Summary - Tehillim as a religious journey
150	30	

Psalms 1-150

The Book of Psalms
Interpretation &
Teachings

30 lectures

Online

www.tehillim.org.il